

Nacionalinei švietimo agentūrai
Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

2022-09-16

Nr. 20220916-01

DĖL PRITARIMO NAUJAI PARENGTAI SVEIKATOS UGDYMO PROGRAMAI 11-12 KLASĖMS

2022m. patvirtintų Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų projektų sąrašė yra ir Sveikatos ugdymo bendroji programa (toliau tekste – Programa), skirta 11-12 klasės moksleiviams.

Sveikintina, jog ši Programa yra orientuota į sveikatai rizikingo elgesio prevenciją: ugdant sveikatos žinių raštingumą atkreipiamas mokinių dėmesys į priežastis, skatinamas kritinis mąstymas, mokoma vertinti aplinkos reiškinius ir siekiama įgalinti mokinius sąmoningai rinktis sveikatai palankią gyvenimą.

Tačiau nerimą kelia viešojoje erdvėje pasirodžiusios publikacijos. Jose Programa kritikuojama, kaip neturinti jaunimui aktualių psichikos sveikatos pagrindų, ligų profilaktikos ir prevencijos temų, sveikos gyvensenos ir mitybos principų, kurie Programos kritikų suprantami kaip kontracetivų vartojimo skatinimas ir žinių apie lytiškai plintančias ligas suteikimas.

Pabrėžiame, jog sveikatos ugdymas nėra lytinis švietimas. Be to, nėštumo planavimas nėra tik asmeninės sveikatos, bet pirmiausia šeimos planavimo tema, išeinanti iš sveikatos temos ribų. Rengimui šeimai šiek tiek dėmesio skiriama dorinio ugdymo programose, o žmogaus teisių temoms – pilietiškumo ugdyme.

Lietuvos Respublikos Švietimo įstatyme skelbiama, jo švietimas savo paskirtį geriausiai atlieka tada, kai jo raida lenkia bendrąją visuomenės raidą. Tikime mokslo pažangą, kuri žmogaus sveikatos jau seniai nebesieja su ilgalaikiu, neatsakingu medikamentų vartojimo skatinimu, bet remiasi holistiniu požiūriu į žmogaus sveikatą.

Atkreipiame dėmesį, kad pati Programa yra pagrįsta Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) Sveikatos konstitucijoje pateiktu sveikatos sampratos apibrėžimu, jog sveikata – ne tik ligų nebuvimas, bet ir fizinė, psichinė-dvasinė, socialinė gerovė.

LR Švietimo tikslas išugdyti atsakingą, mąstančią, dorą asmenybę sugebančią priimti sau ir savo sveikatai, o tuo pačiu ir visuomenei palankiausias sprendimus. To moko ir naujai parengta sveikatos ugdymo programa.

Ši sveikatos ugdymo programa yra pasirenkamoji programa ir skirta pagilinti moksleivių žinias gautas ankstesnėse klasėse (1-10 kl.) kituose, su sveikata susijusiuose, dalykuose.

Išanalizavę Programą matome, kad joje taip pat yra išlaikytas tarpdalykiškumas, ji dera su biologijos, fizinio ugdymo, dorinio ugdymo dalykais, yra paremta šiuolaikišku požiūriu į žmogaus sveikatą ir atliepia Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos šiam dalykui keliamus tikslus bei lūkesčius.

Pabrėžiame, kad naujai parengta Sveikatos ugdymo bendroji programa 11-12 klasėms atitinka tėvų interesus, todėl raginame nedelsiant ją patvirtinti.

Nacionalinės šeimų ir tėvų asociacijos pirmininkė

Lietuvos tėvų forumo pirmininkas

Violeta Vasiliauskienė

Kęstutis Mikolajūnas